

τορα, τὴν αὐτοκρατορίσαν Θεοδώραν, καὶ τὸν προ-  
στάτην αὐτοῦ Βελισάριον· καὶ τῶν τριῶν ὅμως τού-  
των ἐξέθηκεν ἀνηλεῶς τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς κα-  
κίας εἰς ἄλλην ἱστορίαν του, τὰ Ἀνέκδοτα. Τῶν  
διαφόρων βαρβάρων ἐθνῶν, ὅσα εἰσέβαλον εἰς τὴν Ῥω-  
μαϊκὴν αὐτοκρατορίαν, περιγράφει ζωηρῶς καὶ μετ'  
ἀκριβείας τὰ ἔθιμα.

Συνέγραψε προσέτι ὁ Προκόπιος Λόγους ἐξ περὶ  
τῶν τοῦ Δεσπότης Ἰουστινιανοῦ Κτισμάτων, ὅπου  
ἀναφέρει τὰ δημόσια οἰκοδομήματα, ὅσα ὁ αὐτοκρά-  
τωρ ἀνέγειρεν ἢ ἐπανώρθωσε καθ' ὅλην τὴν ἐπικρά-  
τειαν. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἔχει μὲν ἐγκωμιαστικὸν  
ῥυθμόν, ἀλλὰ περιέχει πλείστους ἀξιολόγους τοπογρα-  
φικὰς εἰδησεις.

Τὰ Ἀνέκδοτα εἶναι εἶδος μυστικῆς ἱστορίας. «Τὸ  
βιβλίον Προκοπίου,» λέγει ὁ Σουΐδας, «τὸ καλούμε-  
νον Ἀνέκδοτα, ψόγους καὶ κωμωδίας Ἰουστινιανοῦ  
τοῦ βασιλέως περιέχει, καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Θεο-  
δώρας· ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτοῦ Βελισαρίου, καὶ τῆς γα-  
μετῆς αὐτοῦ.» Ὁ Προκόπιος λέγει ὅτι συνέγραψεν  
αὐτὰ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἱστοριῶν του· διότι, βα-  
σάνους ἢ καὶ θάνατον φοβούμενος, δὲν ἐξέθηκεν ἐκεῖ  
περὶ ζώντων ὑποκειμένων ἀπαρακάλυπτον τὴν ἀλή-  
θειαν. Περὶ τῆς Θεοδώρας, ἥτις, πρὶν νυμφευθῆ αὐ-  
τὴν ὁ Ἰουστινιανός, ἦτο πόρνη πεζὴ κατὰ τὴν φράσιν  
τῶν ἀρχαίων, περιέχουσι τὰ Ἀνέκδοτα περιτοπὰς  
τινας αἰσχίστας, αἵτινες ὅμως λείπουσιν ἐκ πολλῶν  
ἐκδόσεων. Ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀντωνίνης, συζύγου τοῦ  
Βελισαρίου, δὲν ἀναφέρει ὀλίγας αἰσχρουργίας.

Τὴν γλυπτικὴν τέχνην ἀναφέρει καὶ ἡ ἀρχαιοτάτη βίβλος  
τῆς Γενέσεως, ὅπου λέγεται ὅτι ἡ Ῥαχὴλ ἔκλεψε τοὺς θεοὺς,  
τὰ εἰδῶλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. Εἰς τὴν Ἑξέδον ὁ Μωϋ-  
σῆς λαμβάνει περὶ τῆς Σκηνῆς προσταγὰς καὶ διδασκα-  
λίας, νὰ κατασκευάσῃ αὐτὴν κατὰ τὸ παράδειγμα τὸ δει-  
χθὲν αὐτῇ ἐπὶ τοῦ ὄρους· καὶ πρὸς τοῦτο ἐμπνέει ὁ Θεὸς εἰς  
τὸν Βεσελεὴλ καὶ τὸν Ἐλιὰβ «πνεῦμα θεῶν σοφίας καὶ  
συνέσεως καὶ ἐπιστήμης, ὥστε ποιεῖν τὸ χρυσίον καὶ τὸ  
ἀργύριον καὶ τὸν χαλκόν, καὶ λιθοργῆσαι τὸν λίθον, καὶ  
κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργῳ σοφίας.»  
Εἰς ἀμύμιαν δὲ χώραν δὲν ἀνεκαλύφθησαν ἔργα γλυφῆς  
ἄξια ὅπως νὰ συγκριθῶσι μετὰ τὰ τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης.  
Τίποτε δὲν ἐσώθη ἐκ τῶν χρόνων τοῦ Ναβουχοδονόσορ,  
οὔτε τῆς Σεμίραμιδος, οὔτε τοῦ Βήλου· τὰ ὀνόματά των  
μένουν εἰς τὴν ἱστορίαν, ἀλλ' οὐχὶ εἰς τὴν γλυφὴν. Περὶ  
τὸ 1300 πρὸ Χριστοῦ ἐφάνη γλύπτῃς, ἀξιώθεις τοῦ ἐπαί-  
νου ποιητῶν τε καὶ ἱστοριογράφων. Οὗτος ἦτον ὁ Δαί-  
δαλος, σύγχρονος τοῦ Θησέως, καὶ ὄχι κατώτερος τοῦ ἥρωος  
αὐτοῦ τὴν φήμην καὶ τὸ πολυποίκιλον τῆς τύχης· κατή-  
γετο ἐκ βασιλικοῦ γένους, ἐθαυμάζετο διὰ τὰ ἔργα του ἐνῶ  
ἔζη, καὶ ἀπεθεώθη παρὰ τῶν Αἰγυπτίων ἀφοῦ ἀπέθανεν.

Εἰς αὐτὸν ἀποδίδονται μηχανικαὶ ἐφευρέσεις—μυθῶδεις  
τε καὶ ἀληθιναὶ—περικαλλὲς στοᾶ ἐν τῇ ναφῇ τοῦ Ἡφαί-  
στου κατὰ τὴν Μέμφιδα, ὁ Λαβύρινθος τῆς Κρήτης, κλπ.

ΠΡὸ τινων ἡμερῶν, λέγει Ἀγγλικὴ ἐφημερίς τῆς Λιπερ-  
πάλου, τρεῖς παῖδες, κατὰ τὸ βόρειον ἄκρον τῆς πόλεως,  
ἐνῶ ἐπαίζον εἰς τοὺς ἀγροὺς ὅπου κατασκευάζονται αἱ πλίν-  
θοι, ἀπεφάσισαν νὰ παραστήσωσι δημοσίαν θανάτωσιν.  
Εἰς ἐξ αὐτῶν ἔστερξε νὰ φερθῇ ὡς ὁ κατάδικος, ὁ δεύτε-  
ρος ὡς ὁ δῆμιος, καὶ ὁ τρίτος ὡς ὁ ἱερεὺς. Ἐστοίβασαν  
δὲ πλίνθους, εὗρηκαν σχοινίον, καὶ ἐκρέμασαν αὐτὸ ἀπὸ  
τινος ξύλου. Ὁ κατάδικος ἀνέβη ἐπὶ τῶν πλίνθων, με-  
τὰ τὸ σχοινίον περὶ τὸν τράχηλον, καὶ ἀφοῦ ὁ τοῦ ἱερέως ἀν-  
τιπρόσωπος ἐμυρμούρισεν ὀλίγας τινὰς φράσεις, ἐκρήμνι-  
σεν ὁ δῆμιος τὴν στοῖβαν τῶν πλίνθων, καὶ ὁ καθ' ὑπόκρι-  
σιν κατάδικος ἀληθῶς ἐκρεμάσθη. Οἱ σύντροφοι ἐξήτησαν  
νὰ λύσωσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο· καὶ ἂν δὲν ἐπρό-  
φθανεν ἄνθρωπος τῆς γειτονίας νὰ κόψῃ τὸ σχοινίον, ὁ παῖς  
ἀναμφιβόλως ἤθελεν ἀποθάνει. Καθ' ὃν καιρὸν ἀπηλ-  
λάχθη τῆς ἐπικινδύνου θέσεως, ἡ γλῶσσά του ἦδη προεῖχε,  
καὶ τὸ πρόσωπόν του ἦτο διόλου πελιδνόν (μελανόν.)

ἘΝ Ῥώμῃ τοπάλαι ἐξεδίδετο σύγγραμμά τι ὁμοιάζον μετὰ  
τὴν ἐφημερίδα τῶν νεωτέρων· ἐκαλεῖτο δὲ Acta Diurna,  
Πράξεις Ἡμερησίου· ἀνέφερον ὡς ἐπιτοπλεῖστον τοκετοῦς,  
θανάτους καὶ γάμους. Ἀπόσπασμα ἐκ τούτων διετήρη-  
σεν ὁ Πετρώνιος. Συγχρόνως ἐξεδίδοντο καὶ αἱ τῆς Συγ-  
κλήτου ἀμφισβητήσεις, ὑπὸ τὸνομα Publica Acta, Πράξεις  
Δημοσίου. Ἡ δὲ πρώτη νεωτέρα ἐφημερίς ἐφάνη ἐν Βε-  
νετίᾳ, καὶ ἐκαλεῖτο Γαζέττα, ἐκ τοῦ νομίσματος τοῦ διδο-  
μένου εἰς ἀγορασμὸν ἐνὸς ἀντιγράφου· διότι δὲν ἐτυπώνε-  
το, μολονότι πρὸ πολλοῦ εἶχεν εὐρεθῇ ἡ τυπογραφικὴ τέχνη.  
Τριάκοντα τόμους ἐκ τούτων συνήθροισεν ὁ Μαγλιαδέκης,  
οἵτινες καὶ σώζονται ἀκόμη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτοῦ.

ἘΝΩ μία τῶν ὀρνίθων μου, λέγει τις, ἐπιμελῶς ἔβασκε τὰ  
τέκνα της, ὅλα νησάρια (παππάκια), μέγας τις ποντικὸς,  
αἰφνης ὁρμήσας, ἤρπασεν ἐξ αὐτῶν ἓν, καὶ ἠτοιμάζετο ν'  
ἀπέλθῃ· ἀλλ' ἡ ὄρνις, ἄμα ἰδοῦσα τὴν κλοπὴν, ἐπέταξε  
κατὰ τοῦ ποντικοῦ, ὅστις ἔρριψε τὸ νησάριον, καὶ ἤρχισε  
προσβολὴν κατὰ τῆς μητρός. Μετ' αὐστηρὰν δὲ μάχην,  
ἥτις διήρκεσεν ἱκανὰ λεπτά, ἡ ὄρνις ἐξεκόλαψεν ἀμφοτέ-  
ρους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ποντικοῦ· ὁ ἄθλιος, ἦδη παντά-  
πασιν νικημένος, ἐζήτησε νὰ φύγῃ, ἀλλὰ φυσικὰ δὲν ἐβλεπε·  
καὶ ἡ ὄρνις, ἀκολουθήσασα, ἐτυπτε καὶ ἐκόλαπτεν αὐτὸν  
ὅσον ἠδύνατο βιαιότερον, μέχρις οὗ τὸν ἐθανάτωσε.

#### ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ κατὰ τῶν Βαυδίων Ἐκστρατεία τοῦ Βελισαρίου, 17. Τὰ κατὰ  
Θεοδόσιον καὶ Κωνσταντίαν, 20. Ὁ Ῥαστέλας. Κεφ. 13-16. 22. Ὁ  
ἐν Παρισίοις Ὁδελισκος τῆς Λούξου, μετὰ Εἰκονογραφίας, 25. Ὁ  
Ἐξόριστος, 27. Ὁ Ἱστοριογράφος Προκόπιος, 31. Περὶ τῆς Γλυ-  
πτικῆς, 32. Μίμησις Δημοσίου Θανάτωσεως, 32. Ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἐ-  
φημερίς, 32. Παράδοξος Συμπλοκή, 32.